

Wernyhory

Dzielnice: Mokotów

Osiedla: Służew

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci fikcyjnych

Rok utworzenia nazwy: 1946

Opis

Wernyhora (zm. po 1770) - wędrowny lirnik kozacki, wizjoner losów Rzeczypospolitej. Do dziś nie zostało ustalone, czy był on postacią autentyczną (historycy sugerują, że był to Żyd o imieniu Mojżesz lub Mosij) a jeśli tak, to mógł być znachorem mieszkającym niedaleko Kaniowa. Prawdopodobnie w czasach konfederacji barskiej (1768-1772) pojawiła się drukiem jego wizja upadku Rzeczypospolitej, trzykrotnie rozszarpanej, nękanej powstaniem, z nadzieją odzyskania niepodległości dzięki Napoleonowi ("wielki mąż od zachodu"), zniewolonej przez Niemców i Moskali a po ich klęsce "Polska zakwitnie od Czarnego do Białego morza i będzie trwała po wieki wieków" (opracowana na nowo i wydana w czasie powstania listopadowego przez Joachima Lelewela). Wizja ta niewątpliwie pobudzała wyobraźnię szczególnie romantycznych poetów (Juliusz Słowacki czy Seweryn Goszczyński), którzy wprowadzili go do literatury. Najpopularniejszą wizję literacką przedstawił w 1901 roku Stanisław Wyspiański w "Weselu" a na płótnie z 1884 roku uwiecznił Jan Matejko.

Ciekawostki

Powstała w czasie parcelacji gruntów wsi Służew dokonanych w latach 20 XX w. przez Branickich. Niemcy w czasie okupacji zmienili nazwę na Dichterstrasse.

Stan obecny:

Nr 23: Przedszkole nr 360 Słoneczny Domek.

Nr 28: Domek Dziadunia. Powstał wg proj. Stanisława Zamecznika.

Nr 35: w tym domu mieszkał Jerzy Bossak (1910-1989) - reżyser filmów dokumentalnych, profesor i dziekan Wydziału Reżyserii PWST w Łodzi (1948-1968), redaktor naczelny Polskiej Kroniki Filmowej (1944-1949) a później tygodnika "Film". Współpracował przy tworzeniu takich filmów, jak "Majdanek", "Zagłada Berlina", "Powrót na Stare Miasto" czy "Warszawa 56".

Data nadania nazwy: 1946.12.31
